

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državni zbor.

Na Dunaji, 20. januarja.

Danes se je po dolgem prestanku zopet jedenkrat čula v zbornici energična beseda slovenskega poslanca. Gospod poslanec dr. Gregorec spravil je v pogovor znano naredbo, s katero se je odpravila slovenščina kot polkovni jezik pri koroškem pešpolku baron Marojčić in pobil z neovrženimi dokazi vladno argumentacijo, za kar bo vrlému poslancu gotovo hvaležen vsak zavedni Slovenec. Ljubljanski zastopnik g. posl. Kušar zahteval je znova odprave vojaške bolnice in vojaškega skladišča. Dal Bog, da je bil zadnjikrat primoran ponavljati to staro željo Ljubljanskega prebivalstva.

Začetkom seje interpelirajo poslanci Svoboda in tovariši naučnega ministra radi neke naredbe, s katero se je okrajnemu šolskemu svetu v Ladicah ukazalo, da mora v zadevah neke češke šole poslovati v češkem jeziku; poslanci Krumbholz in tovariši interpelirajo ministerskega predsednika radi kartela izdelovalcev sladkorja, potem pa prestopi zbornica na dnevni red in nadaljuje specijalno debato o proračunu deželnoobrambnega ministerstva.

Posl. dr. Gregorec toži, da se vladi še ni zljubilo odgovoriti na njega interpelacijo gledé odprave slovenskega polkovnega jezika pri koroškem pešpolku baron Marojčić št. 7, čeprav je že precej časa tega, kar je stavil dotično interpelacijo. Službeni reglement veleva, da mora vsak častnik znati narodni jezik, ki se govori v dotičnem polku, kjer slušuje. Narodni jezik je tisti jezik, katerega govori vsaj dvajset odstotkov moštva, vzetega iz postavno določenega popolnilnega okrožja. Slovenščino je na tej podlagi zmatrati polkovnim jezikom v koroškem pešpolku št. 7 in to se je tudi priznalo z naredbo z l. 1872., s katero se je določilo, da je od vsakega častnika in kadeta tirjati znanja slovenščine. Z naredbo z dné 16. aprila 1892. se je pa ta določba razveljavila, to pa se je utemeljilo s tem, da sedaj v imenovanem pešpolku ni nad deset odstotkov slovenskih vojakov. To utemeljevanje je v kričečem nasprotju z resničnimi razmerami. Še leta 1882. je državno vojno ministerstvo uradoma dognalo, da je v tem polku dva-

inštirideset odstotkov vojakov slovenske narodnosti in tudi sedaj bi se slovenski polkovni jezik ne bil odpravil, da mu ni nasprotno polkovno poveljništvo in sploh častništvo, službujoče v tem polku. V šoli za moštvo se slovenski vojaki silijo z nedopustnimi in nezakonitimi sredstvi, da se priuče nemščini, zapisnik o jezikovnem razmerju v tem polku je povsem nezanesljiv, ker je sestavljen svojevoljno in v izvesten namen; to se pravi ponarejati uradni spis. Slovenski in deloma italijanski vojaki imajo v tem polku težko stališče, ker jih predstojniki obkladajo z najgršimi psovkami; da, slovenski vojaki ne smejo niti mej soboj v privatnem pogovoru posluževati se slovenščine; tisti, ki govore mej saboj slovenski, se kaznujejo z zaporom. Uzrok temu počenjanju je ostudna strast za germanizacijo, čemur pa vojska gotovo nima služiti. Govornik pričakuje od vojaškega poštenja vojne uprave, da bo stvar dala temeljito preiskati, in, čim se prepriča o resničnosti navedenih trditev, zopet priznala slovenščino za polkovni jezik v koroškem pešpolku št. 7. — (Živahno odobravanje.)

Posl. dr. Kronawetter kritikuje razmere orožnikov. Glavna hiba je, da je orožništvo na pol vojaško, na pol civilno organizovano. Orožniki se tudi nič ne menijo za zakone in zlasti pogosta so kršenja hišnega prava, tajnosti pisem itd. sploh so orožniki nedopustno oblastni. Češki namestnik izdal je naredbo, da morajo orožniki voditi posebne zapisnike o tistih rezervistih, ki se prištevajo stranki socialistov. Take tajne kvalifikacijske tabele so jeden uzrokov, da se samomori v vojski tako pogostoma primerjajo. Govornik navaja potem celo vrsto nezakonitih samovoljnostij orožnikov, zahteva, da se vender že izda kazenski zakon za vojsko in predlaga, naj vlada organizira žendarmen-ríjo kot civilni voj.

Poslanec dr. Roser predlaga troje resolucij: 1. Vlada se pozivlje, naj čim prej predloži zakonski načrt o podpori rodovinom tistih siromašnih vojakov, kateri so poklicani na vojaške vaje; 2. rezervistov ni smeti poklicati na vaje za časa žetve; 3. pri oddelku za vojaške dajatve je sestaviti poseben svet iz gospodarskih krogov, kakeršni so v novejšem času

sestavljeni za carinske, železniške in zavarovalne reči. Ako bi se trgovinsko in poljedelsko ministerstvo združila in bi se zmanjšale subvencije za dirke, bi se lahko marsikaj prihranilo.

Posl. dr. Vašaty pravi, da bi ga zanimalo izvedeti, koliko je čeških prostovoljcev, kateri niso prebili častniškega izpita radi nedostatnega znanja nemškega jezika. Vojaštvu bodi prepovedano nositi orožje izven službe; s tem bi se prišlo v okom pogostim krvavim pretepom. Govornik kritikuje kazenski red pri vojaških sodiščih, dolgo trajanje preiskave in se izreče odločno zoper to, da se vsa obravnava vrši v nemškem jeziku. Češki narod ne bo nikdar klečal pred Gesslerjevim klobukom nemškega jezika. (Odobravanje mej Mladočehi.)

Posl. Kušar urgira izvršitev že stare želje, da se premestita Ljubljanska vojaška bolnica in vojaško skladišče iz sredine mesta na periferijo.

Posl. dr. grof Kounic priznava, da je izobražencem jednoletno prostovoljno službovanje pri vojaki v veliko olajšavo. Pri častniškem izpitu ni vedno znanje odločilno, mnogokrat upliva protekcija, o čemer so že najširši krogi prepričani. Govornik kritikuje potem razmere pri vojaških godbah, toži, da delajo civilnim godbam preveč konkurence in vpraša ministra, ali mu je znano, da je blizu Prage na straži stoječ vojak zmrznil. Vojaška oblastva sicer taje, da se je to primerilo, a resnično je vender. Pri vojaških vajah v Žižkovo je šestnajst vojakov vsled velikega mraza nevarno zbolelo. V nekem mestu sta dve ženski sklicali shod; orožniki so ju prijeli in je tako brutalno preteпали in mrcvarili, da sta nevarno oboleli. Ali je tako počenjanje tudi imenovati deželno brambo?

Razprava se na to zaustavi in na vrsto pridejo razne interpelacije; mej drugimi interpelira posl. Kokoschinegg o vedno večjem izseljevanju prebivalstva iz južnega Štajerja v Brazilijo, poslanec Burgstaller pa o povišanju aktivitetne doklade v Trstu službujočim državnim uradnikom.

Pribodnja seja v četrtek.

LISTEK.

Dvojna ljubezen.

Izvirna novela iz domačega življenja.

Spisal Ahasverus V.

(Dalje.)

Drugi dan je premišljeval, kakó je čas do tretje četvorke prebil, a temna, neprozorna zavésa krila mu ga je, ni se zamogel spomniti, kje je tačas hodil, ne s kom in kaj je govoril. Zaključil je svoje brezuspešno premišljevanje ter izvajal iz lastne skušnje posledico, da zamore popolno normalen človek prebiti nekaj ur v društvu, ne da bi se znal spominjati svojih dejanj, ne ljudij, s katerimi je občeval.

„V Gradcu stanoval sem pri udovi višjega uradnika. Morda Vam je znana, gospa pl. Freuentein, ima tudi hčerko, ki je učiteljšče obiskovala?“ vprašal je mej četvorko dr. Jug svojo plesalko.

„Dobro, gospod doktor, saj sva z Ido sošolki!“ odgovori Serafina.

„Po oprasku prišel sem tu in sem k Freuenteinovima damama. Nekoč slišim gospico Ido govoriti slovenski s sluškinjo. Presenečen sem bil, da

zna i ona moj materini jezik ter jo vprašam, zakaj da z manoj nikdar slovenski ne govori. Natančno se spominjam, z nekacim neutemeljenim nasprotstvom mi danega odgovora: „Znam slovenski, a ne govorim z nikomur slovenski, kdor zna moj materini jezik! Tu ti Vam na ljubo, gospod doktor, ne bom svojim načelom nezvesta!“ Molčal sem in pustil ji očitvidno njeno sovraštvo do nas Slovencev, ter le želel, da bi i naše dame hotele tako ravnati.“

„Gospod doktor, tacega odgovora sem si bila od Ide svesta, saj ona je iskrena Nemka, bivša predsednica našega ženskega društva „Germanije“ na učiteljšči.“

„Kaj, „Germanije“ ste se i gospice pripravnice oklenile v Avstriji?“

„Ne sodite preurno, mislim, da nismo ničesar zagrešile v našem početju! Pa saj tudi strah pred profesorji in nekatere še nam prevročekrvne sošolke so storile, da se nismo zamogle v tolmačenji načel našega društva zediniti in pokopana je bila kmalo „Germanija“ v največjo žalost Ide.“

„Spoštujem vsak narod, gospica, a odobravit društev ne morem, kojim je smoter škodovati drugim narodnostim in izvestno vél je i po „Germaniji“ takov strupen duh! Posebno pa še celó društvo

pripravnic, več ali manj prihodnjih učiteljic našega slovenskega spodnjega Štajerja, moram popolno obsojati, saj kál, katero take germanske učiteljice nežni slovenski deci v srca sadé, škodovala je že grozno razvitku in svobodi domovine moje!“ . . .

Kakó je bil lep dr. Jug, kakó se je razvnel, kak plemeniti žár sijal mu je iz očij, ko je obsojal početje mladih germanskih glav. Pri nas si svoj kruh iščejo, mislil si je, ubogi, ponižni in pohlevni Slovenec jim ga dobrotno daje, v hvalo mu pa ponemčujejo deco njegovo! Znal je, da ima pristno Nemko pred saboj, a hotel jo je izzvati, hotel vedeti mišljenje njeno; krčilo se mu je srcé strahu, da i to krasno čarobno telo skriva sovraštvo do njegovega roda . . .

Reditelj četvorki zapovedaval je kričečim glasom, a čeprav je skozi očala metal strupéne poglede po nekaterih nespretnih plesalcih, vse ni nič pomaglo, zavožena je bila podoba in srda rohnéc vlevel je zopet svojim porednim podanikom stopiti v vrsto. In dobro je bilo to, saj ni bilo časa družim opazovati dr. Juga in njega molčeče plesalke. Rudečica zalila je njeno belo lice, ko je njen plesalec tako negalantno obsodil zaspalo „Germanijo“, beli zobki utisnili so se v spodnjo ustnico, a njeni očesi

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Loterijske srečke 21. januarija.

V Trstu: 26, 17, 61, 42, 13.
V Linci: 20, 24, 45, 41, 66.

Umrli so

20. januarija: Franc Lekan, mizarjev sin, 17 mes., Karlovska cesta št. 22, tussis convulsiva. — Janez Zor, čevljar, 60 let, Črevljarske ulice št. 3, srčna hiba. — Marija Verbič, gostija, 70 let, Franciškanske ulice št. 12, jetika. — Janez Šukovic, gostač, 84 let, Gradišče št. 11, ostarelost.

21. januarija: Marjeta Komovec, dekla, 43 let, Poljanska cesta št. 40, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
21. jan.	7. zjutraj	735.7 mm.	— 9.6 C	sl. zah.	obl.	0.00 mm
	2. popol.	734.2 mm.	— 7.2 C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	732.4 mm.	— 12.0 C	sl. zah.	obl.	
22. jan.	7. zjutraj	731.9 mm.	— 18.8 C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	731.9 mm.	— 6.0 C	brezv.	megla	
	9. zvečer	732.8 mm.	— 5.2 C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura —9.6° in —10.0°, za 7.6° in 8.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 23. januarija

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 98.70	— gld. 98.75
Srebrna renta	98.40	— 98.40
Zlata renta	116.70	— 116.70
5% marcna renta	100.75	— 101. —
Akcije narodne banke	997. —	— 997. —
Kreditne akcije	322.40	— 322.20
London	120.90	— 121.05
Srebro	—	—
Napol.	9.62	— 9.62 1/2
C. kr. cekini	5.69	— 5.69
Nemške marke	59.35	— 59.32 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	145 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	193
Ogerska zlata renta 4%	114	75
Ogerska papirna renta 5%	100	80
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	127
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	25
Kreditne srečke	100 gld.	194
Rudolfove srečke	10	24
Akcije anglo-avstr. banke	120	154
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	243	—

Zahvala.

Za tako obilno sočutje o bolezni in povodom smrti nenadomestljivega in nepozabnega soproga, gospoda

Ivana Zora

meščana in čevljarskega mojstra

izrekam podpisana za lepe darovane vence in za mnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku.

Nadalje slav. katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov, ker je bil častni član, za mnogobrojno spremstvo, osobito gospodom pevcem za ganljive žalostike, izrekam vsem najsrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dné 22. januarija 1893.

(83)

Žalujoča soproga.

Prisrčno zahvalo

izrekamo podpisani za tolažeče izraze sočutja ob bolezni in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebem spovedu po nepozabnem iskreno ljubljemem rajnkem soprogu, oziroma očetu, bratu, svaku in strijcu itd. gospodu

Franu Lapajne-tu

trgovcu in posestniku,

istotako bodi iskrena zahvala darovalcem krasnih vencev, gospodom meščanom za izkazano mu zadnjo čast in slavnemu pevskemu „zboru“ društva Čitalnice za ganljivo nagrobno.

Ljubljana, dné 21. januarija 1893.

Žalujoči ostali.

Oljni ekstrakt za uho

od e in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprorjeno gluhost, uklanja takoj slab posluš. ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti dopušljatvi gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Cristofoletti-ju v Gorici; na Dunaji pri e. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovcem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy ju, Mariabilderstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utis enim napisom: e. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1314 6)

Julij Stare in Marija Janesoh poroj. Stare javljata v svojem in v imenu svojih otrok in sorodnikov pretužno vest o smrti svoje preljubljene matere, gospe

Marije Stare

posestnice in pivovarnarice

katera je danes ob 6. uri zjutraj, previdena s tolažili sv. vere, v 75. letu svoje dobe po dolgem trpljenji mirno umrla.

Truplo predrage pokojnice bude v sredo dne 25. januarija ob polu 4. uri popoldne na tukajšnjem pokopališči položena v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v mnogih cerkvah. (82)

Za tiho sočutje se prosi!

V Mengiši, dné 23. januarija 1893.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod

iz voznega reda veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inmost, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Lince, Ischla, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 20 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—15)

DITMAR-SVETILKE.

FABRIKS-ZEICHEN.

... „DITMAR-JEVE NOVOSTI ZA SEZONO 1892/93 NA NOVO DOKAZUJEJO, DA JE SPOPOLNITEV PETROLEJSKIH SVETILK STORILA KORAK NAPREJ, KOJI NAPREDEK V IZREDNO VISOKI MERI ODGOVARJA NOVODOBIM POMNOZENIM ZAHTEVAM GLEDE RAZSVETLJAVE.

DITMAR-SVETILKE SO SI PO SVOJIH

UKUSNIH OBLIKAH
IZVRSTNI IZVRŠITVI
VELIKI SVETILNOSTI
PRI ČUDOVITO NIZKIH CENAH
OSVOJILE SVETOVNO TRŽIŠČE.

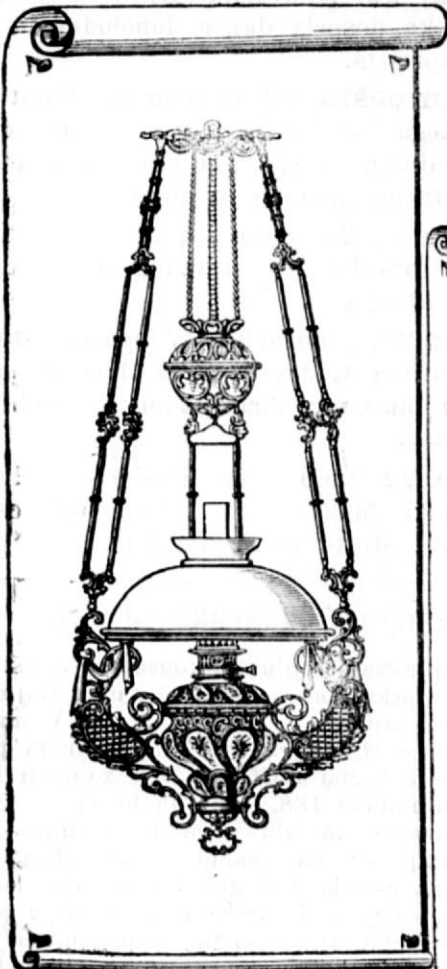
R. DITMAR NA DUNA I

C. KR. DEŽELNO PRIV.

TOVARNA ZA SVETILKE IN KOVINSKO ROBO
III., EROBERGSTRASSE 23, 25, 27 IN SCHWALBENGASSE 2, 3, 4.

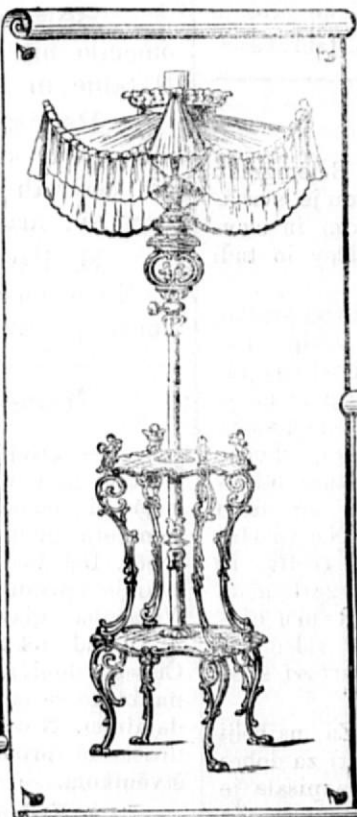
DITMAR-SVETILKE

IMA V ZALOGI VSAKA BOLJŠA TRGOVINA S SVETILKAMI. (1174—12)

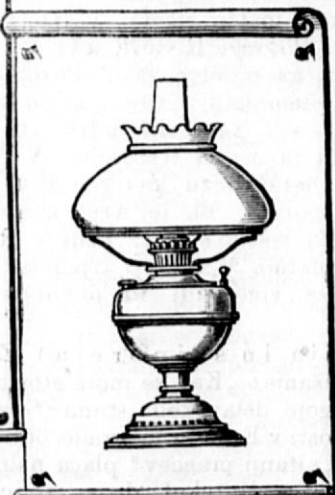

LESTENCI IN VISEČE SVETILKE.

NAMIZNE SVETILKE
STENSKES SVETILKE
LAMPICE
SVETILNICE.

SVETILKE S STOJALOM
IN CIPKASTIM OKRILJEM.

FAVORIT-SVETILKE
Z OKROGLIM PLAMENOM.

PALILNIK IMA SVETILNO MOČ 4 DO 157 SVEČ.

